

Fl-okkażjoni tal-50 anniversarju tal-Gwerra Dinija

L-origini tal-parroċċa ta' Marija Bambina ta' l-Isla kien meta fl-1581 Mons. Fra Tommaso Gargallo ddikjara l-knisja ta' San Giljan indipendent mill-parroċċa tal-Birgu.

Fit-3 ta' Ĝunju ta' l-istess sena Dun Antonio Di Nicolaccio ha l-pussess bhala l-ewwel kappillan tal-parroċċa l-għidha.

Iżda, din il-knisja ta' San Giljan ma kienix suffiċċenti għall-poplu ta' l-Isla, u għalhekk l-imsemmi kappillan haseb biex it-tempju l-ġdid jinbena mal-Forti San Mikiel, u li jiġi ddedikat lil Marija Bambina taht it-titlu ta' Vitorja, bhala monument ta' l-Kbir ta' l-1565.

Malli akkwistaw l-art u ngħabru l-flus li kienu meħtieġa, ingħata bidu ghall-bini ta' dan it-tempju fuq id-disinn u bl-ghajnejha ta' Lorenzo Gafà.

Fit-8 ta' Settembru ta' l-1595, fi żmien it-tieni kappillan, l-Isqof ta' Malta Fra Tommaso Gargallo qiegħed u bierek l-ewwel ġebla. Giet iddedikata taht it-titlu tal-Viżitazzjoni tal-Madonna billi l-ewwel parroċċa ta' San Giljan kienet digħi ddedikata lil Santa Marija ta' Vitorja.

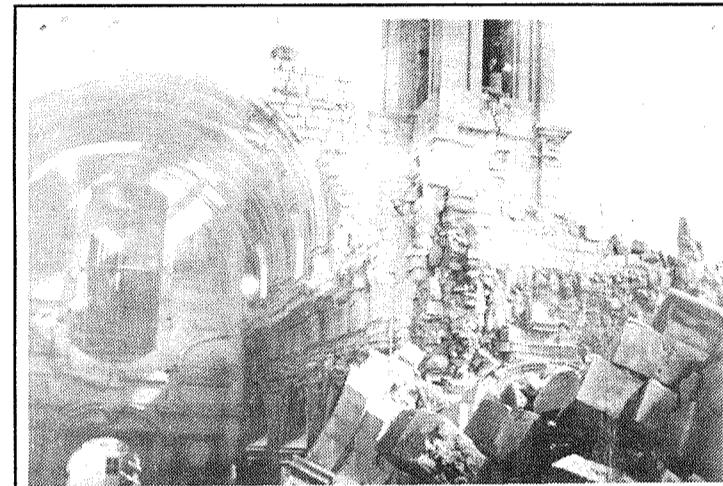
Fil-15 ta' Awissu 1630 fi żmien Dun Cosmo Talavera li kien it-tielet kappillan ta' San Giljan, Mons. Cagliares bierek

Il-bidu u t-tmien ta' l-ewwel parroċċa ta' l-Isla

minn John Buhagiar

dan it-tempju ġdid u ġie ttrasportat fih is-Sagħram mill-knisja ta' San Giljan. Dakinhar għet iddedikata lil Marija Bambina, bhala monument ta' l-Assedju l-Kbir ta' l-1565. Fuq il-faċċata gew minquxin il-kelmi:

MONUMENTUM INSIGNIS VICTORIAE MCMLXV
Fi żmien il-kappillan Dun Domenico Attard S.Th.D. tkompli l-bini billi żiddu l-kappelluni, il-kor u l-koppla. L-arkitett kien Gużeppi Bonamici.

Parti mill-knisja mfarrka

L-istil tal-knisja kien ta' arkitektura Dorika.

Giet ikkonsagrata nhar il-15 ta' Ottubru ta' l-1743 mill-Isqof ta' Malta Mons. Fra Paolo Alpheran de Bussan.

Fl-24 ta' Mejju ta' l-1786 il-Papa Piju VI gholla l-parroċċa għal Kollegjata.

Nhar it-3 ta' Jannar ta' l-1921 il-Papa Benedittu għoġbu jgħolli l-istess knisja għad-dinji ta' Bażilika Minuri.

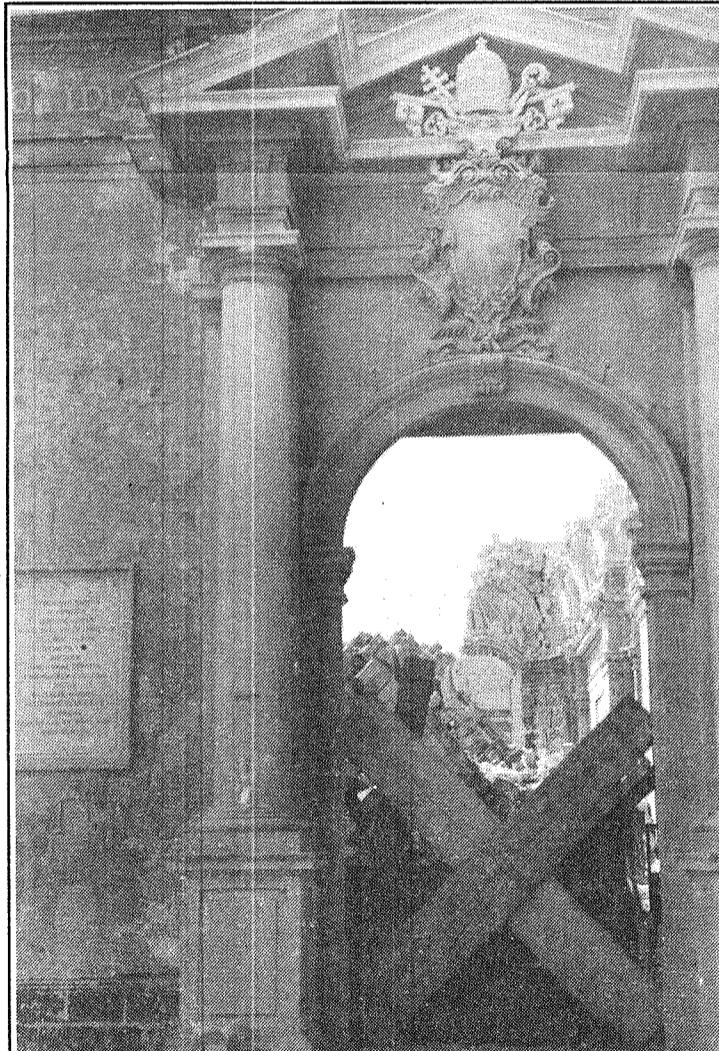
Fi żmien il-Gwerra

Fl-1 ta' Settembru 1939 bdiet il-gwerra bejn il-Ġermanja u l-Polonja, u fit-3 ta' Settembru l-Inghilterra tat-*ultimatum* ill-Ġermanja. Fil-5 ta' Settembru beda l-Blackout ta' kuljum u fis-6 ta' Ottubru beda l-Curfew.

Fl-10 ta' Ĝunju 1940 Mussolini ddikjara gwerra kontra l-Inghilterra u fil-11 ta' Ĝunju dehru għall-ewwel darba ajrulpani Taljani fuq Malta.

Hawn aktar beda jikber il-biża' ta' kuljum specjalment għan-nies tal-Kottonera minhabba l-perikli tat-tarzna u l-Port il-Kbir.

L-awtoritat jiet kienu mhassba sewwa dwar in-nies tal-Kottonera tant li minn qabel il-Kottonera għejt evakwata.

Triq il-Vitorja, l-Isla

Fit-8 ta' Settembru 1940 twaddbu l-ewwel bombi fuq l-Isla. Iġgarrfet biċċa sewwa mill-iscola tal-Gvern u anki xi bini. Fl-1941 meta l-Luftwaffe kienu fl-aqwa tagħhom, il-postijiet tal-kenn ġewwa l-Isla kienu tant qawwija li ebda bombi ma setgħu jagħmlulhom xejn.

Fil-lej l-ġimħha u s-Sib, 11 ta' Jannar 1941, dħal l-aircraft carrier Ingliżi H.M.S. *Illustrious*.

Fil-ġodha, imbagħad, waslu xi vapuri tal-convoy. Hafna minnhom kienu sorġuti qrib l-Isla. L-aircraft carrier kienet marbuta mal-moll tal-Parlaturju, fejn illum hemm ir-Red China Dock. Fis-16 ta' Jannar 1941 għall-habta tas-saqhejnejn ta' wara nofsinhar gie mogħti s-sinjal ta' hbit mill-ajru u għall-habta tas-saqhejnejn u għoxrin għet l-ewwel bomba li laqset il-Bażilika ta' Marija Bambina, u warajha baqgħu jintegħu bosta bombi oħrajn. Fid-19 ta' Jannar 1941 tħalli kieni twaqqħet il-korsija u l-kappella

tas-SSmu. Sagħram. L-attakki komplex sakemm fis-7 ta' April 1942 il-korsija bil-koppla b'kollo u bil-pilastri tax-xellug saret herba waħda sakemm tista' tghid iġgarrfet għal kollo.

L-ahhar żewġ Arcipreti tagħha kien l-ġużeppi Bonanno li fis-7 ta' Ĝunju 1940 nhatar Kanonku tal-Kattidral, u Emmanuele Brincat li kien l-ahhar Arciprijet li ha l-pussess tiegħi l-Hadd 21 ta' April 1940, ftit qabel bdiet il-gwerra.

Kif spicċat il-gwerra fit-8 ta' Mejju 1945, bdew it-trattattivi mal-Gvern biex il-knisja parrokkjali ta' l-Isla tittella' mill-ġdid. Fi Frar ta' l-1946 inbeda x-xogħol. Wara 11-il sena, fl-24 ta' Awissu 1957 għet konsagrata solennement mill-Arcisqof Gonzi.

Il-pjanta kienet tal-Perit Gużeppi Mallia Milanes waqt li l-faċċata hażżejjha s-Sur Victor Anastasi u l-imghallem kien Gużeppi Sammut.

IL-FAMILJA CHIRCOP

Tirringrazza lill-qrabha kollha, lil Mons. Annetto Depasquale, Vigarju Ġenerali, lill-Arcipriet u Kleru ta' Haż-Żebbuġ u ssäcerdoti kollha li kkonċelebraw, lis-Sorijiet Franġiskani tal-Qalb ta' Gesu b'mod speċjali d-Dar PAX ET BONUM Mosta, is-Sorijiet Franġiskani Missjunari ta' Marija, lill-Membri tal-Parlament u lill-ħbieb kollha li attendew il-funeral, jew b'xi mod urew simpatija għat-telfa ta' ommhom

TEREŽA CHIRCOP
li miett fil-11 ta' Ottubru 1990
R.I.P

AWGURI MINGHAJR HLAS

Tixtieq tibghat l-awguri tiegħek:

- lil membri tal-familja fil-ġurnata ta' għeluq sninhom?
- lil koppja li ser titgħarras jew tiżżewwieg?
- lill-ġenituri/zijiet/nanniet jew ħbieb tiegħek fl-anniversarju tat-tieġ tagħhom?

Religjuża?

- lil habib li għadu kemm beda jaħdem f'impieg ġdid?
- għal xi okkażjoni oħra?

Jekk iva, imla din il-formola, u ibqħatha lil IL-GENS. Trid tasal għandna mhux anqas minn 15-il ġurnata qabel .

Jiena/aħna _____

li noqghod/u _____

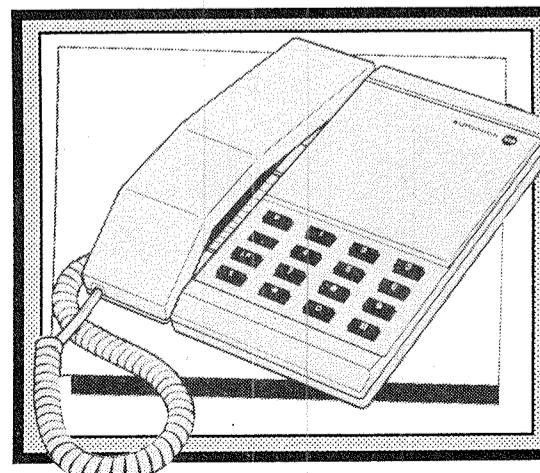
nixtieq/u nibqħat/nibagħtu l-awguri tiegħi/tagħna lil:

Isem u kunjom _____

li joqghod/u _____

fl-okkażjoni ta' _____

Messaġġ _____

ČEMPEL LILL-PAPA

234057

Fl-okkażjoni tat-12-il Anniversarju tal-Papa, il-Media Centre beda ser-vizz ġidid.

Min iċempel 234057 ikun jista' jisma' l-vuċi tal-Papa twassal messaġġ ta' tliet minuti. Il-messaġġ, li jinbidel kuljum, ikun meħud minn xi wieħed mid-diskorsi li għamel il-Papa tul-iż-żjara tiegħi f'Malta.